

डॉ. डी. काळे महाविद्यालय घोडेगाव.

पुरवठ्याचे विश्लेषण

पुरवठ्याचा अर्थ

- ❖ अस्तिवात असलेल्या वस्तूचा साठ म्हणजे त्या वस्तूचा पुरवठा नव्हे, तर विशिष्ट किमतीला साठ्यापैकी विक्रीस आणलेला भाग होय .
- ❖ विशिष्ट काळात एखाद्या वस्तूचे झालेले उत्पादन म्हणजे त्या वस्तूचा पुरवठा नव्हे कारण किंमत कमी असेल उत्पादनाचा खूपच कमी भाग विक्रीस आणला जातो .
- ❖ उत्पादनाचा जो भाग विक्रीसाठी उपलब्ध होऊ शकतो त्यास साठ असे म्हणतात . तर प्रत्यक्ष विक्रीस नगसंख्येस पुरवठा म्हटले जाते .
- ❖ नाशवंत वस्तूंच्या बाबतीत साठ आणि पुरवठा एकच राहू शकतो . पण टिकाऊ वस्तूंच्या बाबतीत साठ आणि पुरवठा यांत फरक राहू शकतो .

पुरवठा व्याख्या :

“विशिष्ट वेळी विशिष्ट किमतीला विकत्यांनी किंवा उत्पादकांनी विक्रीस काढलेले त्या वस्तूचे परिणाम म्हणजे पुरवठा होय .”

- डॉ . मार्शल

“ विशिष्ट काळात विशिष्ट वस्तूचे निरनिराळ्या किमतीला किती परिणाम विकले जाते यासंबंधीच तक्ता म्हणजे पुरवठा पत्रक होय .”

- मेयर्स

पुरवठ्याचे निर्धारक

वस्तूची किंमत

इतर वस्तूंच्या किमती

उत्पादन घटकांच्या किमती

उत्पादनसंस्थेचे उद्दिष्ट

तांत्रिक स्थिती

सरकारचे धोरण

इतर घटक

पुरवठ्याच्या नियमाचे विधान

पुरवठा पत्रक

पुरवठा वक

पुरवठा नियमाचे अपवाद

मर्यादा

पुरवठ्याची लवचिकता व्याख्या व सूत्र

“किमतीत होणाऱ्या बदलामुळे पुरवठ्याच्या प्रमाणात जे कमी-जास्त बदल होतात, त्या बदलांच्या प्रमाणाला ‘पुरवठ्याची लवचिकता’ असे म्हणतात .”

❖ शेकडा सूत्र :

पुरवठ्यातील शेकडा बदल

किमतीतील शेकडा बदल

❖ प्रमाणशीर सूत्र :

पुरवठ्यातील प्रमाणशीर बदल

किमतीतील प्रमाणशीर बदल

एकक
लवचिकता

पुरवठ्याची
एकक
लवचिकता

शून्य
लवचिकता

पुरवठ्याच्या
लवचिकतेचे
प्रकार

कमी
लवचिकता

अधिक
लवचिकता

वस्तूचे स्वरूप

इतर घटक

गतिशीलता

दीर्घकाळ

पुरवठ्याच्या
लवचिकतेचे
निर्धारक
घटक

तांत्रिक ज्ञान

अल्पकाळ

उत्पादनाचे प्रमाण

कालावधी

किंमत बदल
समजण्यासाठी

वस्तूचे स्वरूप
ठरविण्यासाठी

कर
आकारणीसाठी

पुरवठ्याच्या
लवचिकतेचे महत्त्व

वाजाराचा प्रकार
ठरविण्यासाठी

करभार
ठरविण्यासाठी
उपयुक्त